

Referat af møde i Handicaprådet den 5. februar kl 16.00 – 19.00 i lokale 381 på rådhuset

Ingen afbud

1. Gennemgang af dagsorden

Formanden gennemgik dagsordenen og foreslog at rykke oplægget om velfærdsteknologi frem som første punkt.

2. Nyt fra formandskabet

Formanden orienterede om, at formandskabet havde afholdt et godt og konstruktivt møde med Ældrerådets Forretningsudvalg den 25. januar, hvor man drøftede mulige fælles strategiske dagsordener og temaer for efterårets fællesmøde mellem de to råd. Her vil bl.a. ældrereform og tilgængelighed være temaer, der kan drøftes. Der er aftalt et nyt møde den 28. maj, hvor der tages fat på den mere konkrete planlægning.

På næste møde i Handicaprådet sættes hjælpemiddelområdet på dagsordenen og mødet afholdes fysisk på rådhuset og udvides med en time.

Dialogmødet med Magistraten flyttes til den 18. juni 8.30 – 9.30, da borgmesteren er blevet forhindret på den oprindelige dato pga. KL-forhandlinger. Kalenderinvitationerne rettes til.

3. Orientering vedr. velfærdsteknologi og kobling til Udvalget for Sundhed og Omsorgs studietur til Japan ved formand for udvalget for Sundhed og Omsorg, Anette Poulsen og kontorchef Ivan Kjær Lauridsen, MSO.

Ivan Kjær Lauridsen redegjorde indledningsvist for, hvad der er det overordnede formål med at fokusere på og investere i udvikling af velfærdsteknologi. Han pegede på 4 bundlinjer:

- En tænkning væk fra hjælpemidler og i retning af velfærdsprodukter
- Selvhjulpenshed og livskvalitet hænger tæt sammen
- Forbedring af arbejdsmiljø for ansatte
- Økonomi som en udfordring, der kræver innovativ tænkning

Over årene er der samlet hentet ca. ½ mia. i besparelser ved forskellige tiltag og der følges op på de økonomiske gevinster år for år.

Sundhed og Omsorgsudvalgets studietur til Japan illustrerede, at man også her langt hen ad vejen arbejder efter de samme bundlinjebetragtninger.

Her så udvalget bl.a. på træning i hverdagsfærdigheder for demente, velfærdsteknologi i plejeboliger og behovsstyret teknologi i modsætning til fastmonterede hjælpemidler, test af

medicindoseringsteknologi mv. Der var også fokus på tilrettelæggelse af virtuelle besøg, der giver bedre muligheder for faste mødetidspunkter og den tryghed, der ligger i at møde de samme personer. I Japan er man også meget fokuseret på den økonomiske gevinstrealisering med en stærkt voksende ældregruppe og faldende fødselsrate, som udfordrer ift. arbejdsudbuddet.

Anette Poulsen understregede netop den brændende platform, som på mange måder er den samme i Japan og Danmark, selvom organisering og finansiering af velfærdsområderne er vidt forskellige. Den japanske livsstil forstærker også nødvendigheden af investering i velfærdsteknologi, da gennemsnitsalderen er blandt verdens højeste og andelen af ældre også er hastigt voksende. I Japan er man gode til at investere i nye teknologiske løsninger, men til gengæld formår man ikke at implementere løsningerne og følge op på samme niveau. En væsentlig barriere for implementeringen er den store egenbetaling. Drivkraften bag mange af løsningerne er udbudsorienteret i form af mange private udbydere.

Som i Danmark er der også i Japan etiske diskussioner knyttet til udviklingen af velfærdsteknologiske løsninger – herunder hele overvågningsdiskussionen.

Der blev spurgt ind til, hvordan brugerperspektivet og brugerpræferencerne indgår i udviklingen?

Anette svarede, at mennesket skal være i centrum og med fokus på, hvad der giver værdi for borgeren, men at der jo også er andre bundlinjer at skulle forholde sig til.

Hun nævnte også, at det jo ikke kun er ældreområdet, der er interessant i et velfærdsteknologisk perspektiv. Børneområdet vil også kunne have gavn af robotteknologi mv. i fremtiden.

Natascha Mannemar fremhævede, at den brændende platform jo også dækker hele socialområdet og man også her skal fokusere på øget livskvalitet igennem udvikling af velfærdsteknologi og ikke kun have besparelsesbrillerne på.

Jens Lassen tilføjede afslutningsvist, at borgerne også i nogle tilfælde ville skulle sige aktivt JA for at kunne få stillet et bestemt tilbud til rådighed.

4. Opfølgende drøftelse af BPA-ordningen – bla. med fokus på opfølgning i forhold de initiativer, som forvaltningen har igangsat for at skabe øget tillid (bilag)

Forud for drøftelsen havde forvaltningen fremsendt et opfølgingsnotat vedr. BPA ordningen. Natascha Mannemar redegjorde indledningsvist for, at man havde afholdt det første møde i den nedsatte følgegruppe. Det var forvaltningens oplevelse, at det havde været et godt og konstruktivt møde, som både blev oplevet tiltrængt og nødvendigt. Der var en anerkendelse af, at mistilliden aktuelt er høj og at det skal der arbejdes med i et samarbejdsforum, som er trygt og med stor transparens i arbejdet. Der er en fælles vilje til at genoprette tilliden og der arbejdes med at gennemføre en hurtig brainstorm ift. tillidsskabende initiativer fremadrettet.

Formanden for handicaprådet havde efterspurgt en yderligere konkretisering af, hvilken hjælp BPA brugere kan få, når de ikke længere er omfattet af målgruppen for BPA. Da forvaltningen ikke kan gå ind i konkrete enkeltsager valgte Natascha Mannemar mundtligt at fremlægge et fiktivt/tænkt eksempel på en borgercase, som kunne illustrere alternative tilbud til en BPA-løsning. Casen er her i referatet gengivet ud fra Nataschas taleforlæg:

Fiktiv case: En borger der er lam fra midten af brystet og ned

Tidligere støtte: BPA-hjælperordning med 50 timer om ugen inkl. plejetillæg

Nu, efter borgeren er vurderet til ikke at tilhøre målgruppen: Ca. 20 timers støtte om ugen til personlig og praktisk hjælp, der indebærer hjælp til:

- Morgenpleje: Hjælp til at blive liftet ud af sengen, tømning af kateter, påklædning og morgenmad.
- Bad: Hjælp til at komme i bad, hvilket indebærer hjælp til at få tøj af, blive liftet over i badestol, hjælp til badet, få creme på efter badet og påklædning. 1 gang om ugen.
- Hjælp til at komme i seng om aftenen, herunder få børstet tænder, hjælp til at få tøjet af og nattøj på samt blive liftet til seng.
- Hjælp om natten til at få væske med sugerør.
- Tøjkvask: Klargøring inden vasketøj afhentes af vaskeri og hjælp til at lægge tøjet på plads.
- Klargøring til træning: Hjælp til at pakke taske, få overtøj på og af
- Rengøring i hjemmet.
- Klippekort: Derudover får borgeren et klippekort til 30 minutters ugentlig praktisk hjælp, som borgeren selv administrerer og kan anvende til opgaver som borgeren ønsker.

Da støtten er over 20 timers pleje/praktisk hjælp, er det muligt for borgeren at ansøge om at få udbetalt kontant tilskud til en hjælper, borgeren selv ansætter. Ordningen er forbundet med betingelser ift. opgaven som arbejdsleder og arbejdsgiver.

Udover personlig og praktisk hjælp, får borgeren ledsagerordning og mulighed for at søge handicapørsel.

Ledsagelse: Foruden personlig og praktisk hjælp, får borgeren ledsagelse i op til 15 timer om måneden (kan opspares over 6 måneder)

- Ledsagelse kan f.eks. bruges til indkøbsture, gåture, sport, koncert- og museumsbesøg, besøg hos familie og venner, frisør, ferie.
- Mange borgere har en fast bestilling på ledsagelse, fx hver mandag kl.10-12.
- Ad hoc ledsagelse skal bestilles 14 dage i forvejen. Hvis borgeren har peget på en bestemt ledsager, bestemmer ledsageren selv, om vedkommende vil tage opgaver med kortere varsel.

Handicapørsel: Borgeren kan søge om handicapørsel. Handicapørsel kan anvendes til både selvvalgte og ikke selvvalgte aktiviteter og som kan både kan benyttes med og uden ledsager, og kørsel til praktiserende- og speciallæge. Derudover er mange også berettiget til regional kørsel i forbindelse med kontrol/behandling på sygehuset.

Pleje- og bistandstillæg: Borgere, der har fået tilkendt førtidspension før 2003, kan få et pleje- eller bistandstillæg, som er et økonomisk tillæg til førtidspensionen. Tillægget var før indregnet i borgerens BPA-ordning. Ved ophør af BPA-ordning vil tillægget blive frigjort og kan anvendes til køb af hjælp. Borgeren bestemmer selv, hvad tillægget anvendes til. Tillægget varierer mellem 4-8 timer afhængig af ordning.

Birte spurgte herefter ind til om ikke beskrivelsen i virkeligheden var en ny ordning på en anden måde end tidligere? Når man hører gennemgangen af det -fiktive eksempel sidder man tilbage med spørgsmålet om, hvorfor en borger i den situation overhovedet kan miste sin BPA-ordning.

Sanne spurgte, hvor meget kommunen sparer ved denne omlægning?

Polly understregede vigtigheden af gennemsigtighed og klarhed i, hvilke værktøjer forvaltningen griber til – at der er transparens omkring ydelsesniveauet jf. kvalitetsstandarderne.

Peter udtrykt usikkerhed i forhold til konsekvenserne og refererede til Ankestyrelsens seneste afgørelser, som har omgjort forvaltningens praksis i nogle sager. Han udtrykte samtidig bekymring over det menneskesyn, der efter hans opfattelse, lå bag intentionerne bag ændringerne i den kommunale forvaltning af BPA-området.

Solveig spurgte til målgruppevurderingen i det fiktive eksempel: Hvad adskiller det vedtagne administrationsgrundlag fra 2018 sig fra handicappolitikens målsætninger. Hvem har vedtaget det grundlag? Hvordan indgår handicappolitikken og administrationsgrundlaget i målgruppeafklaringen i eksemplet? Hvad er ændret i målgruppeafklaringen og visitationskriterierne i det tænkte eksempel, der gør at borgeren ikke mere er i målgruppen for BPA? Hvad er i øvrigt kriterierne for målgruppeafklaring? Hvad spares der ved omlægningen i eksemplet når kommunens øgede udgifter til administration i regnes? Hun fremhævede, at der blandt brugerne af BPA er en oplevelse af angst for opfølgninger der vil vurdere brugeren ikke værende i målgruppen. Hun videregav et ønske fra brugerne om at få opfølgninger sat på pause”

Finn spurgte til, hvem der står for visitationen?

I sit svar understregede Natascha at rådmanden ikke havde noget ønske om at afskaffe BPA-ordningen, men at der er tale om, at Aarhus Kommune har fortolket rammerne for vidt. Lovgivningen og intentionerne bag skal følges. Det er årsagen til opfølgningerne og ikke at der tale om en spareøvelse. Det handler også om at være så tæt på Ankestyrelsens retningsgivende praksis i sine skøn som muligt.

Hun svarede også, at opfølgningen kan ikke sættes på pause, da det vil kræve en lovændring.

I forhold til den beskrevne praksis er bolden placeret både i MSB og MSO og det vil kræve en tæt koordinering af visitationen.

Hun kvitterede for vigtigheden af større gennemsigtighed i visitationen og lovede at tage det med videre.

Birte replicerede, at det i bund og grund handler om livskvalitet for borgerne som det vigtigste.

Solveig udtrykte ærgrelse over, at Aarhus Kommune ikke går forrest i anvendelsen af BPA for at signalere, at man prioriterer sin egen handicappolitik med livskvalitet, livsmestring og selvbestemmelse som menneskesyn.

Jens Lassen understregede, at det er vigtigt for kommunen at overholde de lovgivningsmæssige rammer, og at kvalitetsstandarderne gælder alle – uanset alder.

Formanden rundede drøftelsen af med at udtrykke tilfredshed med, at følgegruppen er etableret og kommet godt fra start. I Handicaprådet må der så være tillid til at den proces, der er igangsat nu kører og man vil på sigt følge op på, at det også udmønter sig i konkrete resultater.

5. Første drøftelse af og input til ramme og proces for gentænkning af Handicapprisen for 2024 og fremover (bilag)

Rådet drøftede det fremsendte oplæg til diskussion mhp at give retning til det endelige oplæg, som skal behandles på mødet den 11. marts.

Følgende synspunkter skal indgå det videre arbejde

- Der var generel tilslutning til tankerne formålet med handicapprisen (synliggørelse og anerkendelse)
- Der var generel opbakning til at finde den rigtige balance i forhold til ambitionsniveau, ressourcetræk og organisatorisk engagement, når de nye rammer for handicapprisen skal fastlægges. Med til den forventningsafstemning hører også, at det ikke må påvirke ressourcetrækket på forvaltningen i væsentligt omfang

- Nogle var stemt for mere end én pris årligt – andre mere stemt for at skifte tema og kriterier for prisuddelingen år for år
- Der var generelt opbakning til en ærespris, som uddeles én gang i hver byrådsperiode
- Der var opbakning til at gentænke komiteen, som fremadrettet for som rolle, at indstille til Handicaprådet, der så endeligt beslutter. Det er vigtigt at have repræsentanter fra andre sider af samfundslivet med i komiteen og ikke mindst de unge
- Der var opbakning til at tænke andre lokationer for prisuddelingen ind fremover – særligt i forhold til en eventuel ærespris
- Det blev foreslået, at profilere de indstillede projekter / personer / temaer i samarbejde med et lokalt medie, som optakt til udvælgelsen. F.eks. med inspiration fra ”Foreningen for Bykulturs” samarbejde med Stiften ved den årlige uddeling af bykulturprisen kaldet ”Årets Bernhardt”

6. Input til Handicaprådets høringsvar vedr. ” Samarbejdsaftale om den gode indlæggelse og udskrivelse – psykiatri” (en del af sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland, de 19 kommuner og PLO) (bilag).

Der var enighed om, at Handicaprådet i sit høringsvar meget gerne anerkende og bakke op om, at samarbejdsaftalen også udvides til at omfatte psykiatrien. Det er virkelig positivt, at psykiatri og somatik nu også sidestilles i den sammenhæng.

Handicaprådet bør samtidig gøre opmærksomhed på, at det er vigtigt at følge implementeringen af de fine hensigter tæt, både når det kommer til hvem der har det konkrete ansvar i de konkrete situationer og hvordan der følges op, og hvis der opstår uklarheder i forhold hertil.

I forhold til princippet om inddragelse af borgeren og pårørende kan det nogle sammenhænge også være relevant at have fokus på inddragelse andre nære relationer end familie. Der bør i den sammenhæng også være en særlig opmærksomhed på børn under 18, hvor der kan opstå behov for, at de skal underrettes i konkrete situationer

**7. ”Beslutning fra budgetforlig 2024 om automatisk nummerpladelæsning i de to kommunale p-huse og betydning for borgere med et handicapkort”.
*Oplæg til drøftelse ved Trine Buus Karlsen, MTM***

Trine Buus Karlsen redegjorde indledningsvist for, hvordan man har tænkt sig at udmønte byrådsbeslutningen om automatisk nummerpladelæsning i de to kommunale parkeringshuse, Busgaden og Navitas. Det fremkaldte en række spørgsmål, som forvaltningen efterfølgende har afgivet følgende svar på:

- *Er der P-kontrol på de nye handicappladser? I princippet kan alle holde på pladsen uden Handicapkort og derved ikke betale.*

Svar:

Aarhus Kommunes cityassistenter fortager parkeringskontrol på alle de kommunale veje, herunder på alle handicappladser.

Der er standsnings- og parkeringsforbud på en handicapplads, der er reserveret til køretøjer eller til et eller flere bestemte køretøjer, som er forsynet med en i medfør af færdselslovens § 88 a udstedt tilladelse til at parkere på en sådan plads, jf. bekendtgørelse om vejafmærkning § 23, E23 eller US12 (kørestolspiktogram, E23-symbol) og § 9, E 33 samt § 56, T 33. Der er desuden forhøjet p-afgift på handicappladser, jf. Færdselsloven § 121, stk. 5, 2 pkt. nr. 2. og 3.

- *På Skejby sygehus "ringer" bilisten til P-selskabet ved indkørsel til P-arealet og oplyser/viser sig Handicapkort, kan man få sådan en ordning?*

Svar:

Aarhus Kommune har ikke nogen døgnbemandet servicetelefon, der kan yder denne service, og desuden vil dette ikke være muligt på kommunale veje, da parkeringslempelsen (med et handicapkort) er bundet op på § 13 og §14 i Bekendtgørelse om parkeringskort for personer med handicap og institutionskort, hvor det fremgår §13, at handicapkortet skal være anbragt inden for forruden med kortets forside klart synlig for kontrol.

- *Kan man som bilist uden handicapkort holde 5 min på Handicap pladsen og derved ikke modtage en regning for parkering?*

Svar:

Nej, da det fremgår tydeligt af §121 i færdselsloven, at standsning eller parkering giver en p-afgift på 1.020 kr.

8. Kort redegørelse for forløbet omkring Actura og hvad der sker fremadrettet ved Helle Mølgaard, MBU.

<https://aarhus.dk/nyt/boern-og-unge/2023/september-2023/boern-og-unge-opsiger-samarbejdet-med-actura>

Orienteringen var udsat fra mødet den 11. december og Helle Mølgaard gav indledningsvis en kort redegørelse for, hvorfor aftalen med Actura måtte opgives og hvorfor der var sket en hjemtagelse

af opgaverne fremfor et nyt udbud. Hun redegjorde også for, hvilke alternative tilbud der var givet i en overgangsperiode.

Det blev konstateret, at der havde været nogle 'grimme' opslag på de sociale medier i forbindelse med en pludselige opsigelse, og der blev herefter spurgt ind til, hvor mange børn der havde været igennem teknologitentforløbet og hvor mange der stadig er?

Det drejer sig i alt om 34 børn og 6 børn, der aktuelt skal findes et alternativt tilbud til. I forhold til tilbuddet om at kunne anvende bus frem for taxa, så har det drejet sig om gennemsnitligt 40 børn årligt i en periode på 8 år.

Helle Mølgaard medgav, at der havde været en utilfredsstillende intern proces i forhold til opsigelsen med meget korte frister og at dialogen med de involverede parter kunne have været bedre. Det vigtigste i processen har været børnenes tarv og sikre individuelle handleplaner for de resterende 6 børn.

9. Orientering om regnskabet for 2023 og budget 2024 (bilag)

Det fremsendte overblik blev taget til efterretning med bemærkning om, at det godt at der nu var etableret et overblik, som gjorde det muligt for rådet at disponere bedre.

10. Orienteringer

- *Høringssvar vedr. forsøg med friplejehjem i Aarhus kommune (bilag)*

Der var meget tilfredshed til det fremsendte høringssvar

- *Tilgængelighedsrådets Årsrapport 2023 samt bilag 'Status på projekter' (bilag)*

Handicaprådet udtrykte stor ros til det fremsendte materiale og arbejdet bagved i Tilgængelighedsrådet.

11. Henvendelser til Handicaprådet

[Temadag for kommunale handicapråd – 2024 | Komponent](#) (hvem ønsker at deltage?)

Det blev aftalt, at Handicaprådets sekretariat skriver ud til medlemmerne mhp at få et overblik over, hvem der ønsker at deltage hvornår. Sekretariatet står herefter for tilmelding mv.

12. Eventuelt

Ingen bemærkninger

13. Evaluering af mødet

Der var ros til en spændende dagsorden

Nina gav udtryk for at der godt måtte strammes op i forhold til mødedisciplinen under afviklingen af punkterne. Fri snak må gemmes til pauserne.

Det er et opmærksomhedspunkt, at der afsættes den fornødne tid til spørgsmål og debat, når der er oplæg fra eksterne.